

?Camprodon exposa una trentena d'armes de la Retirada, comissades per la Guàrdia Civil

Entre les peces recuperades, hi ha dues pistoles de la guàrdia del president Negrín i una de Quico Sabaté

Lluís Bassaganya, amb un fusell de la Retirada | ACN

Camprodon exposa aquest dissabte a l'espai cultural Cal Marquès una trentena d'armes que la **Guàrdia Civil va comissar als artífexs de l'anomenat Museu de la Retirada a finals del 2015**. Ha sigut un procés llarg, però des del consistori celebren haver recuperat un patrimoni que va estar a punt de ser destruït.

Entre les peces, hi ha dues pistoles de la guàrdia del president espanyol **Juan Negrín**, armes de metges locals i fusells de les Indústries de Guerra de Catalunya. **Lluís Bassaganya**, un dels dos impulsors del museu que va ser condemnat a 1 any i 10 mesos de presó per acumular un arsenal d'armes i explosius, admet que el sentiment és agredolç. "No em considero culpable per haver guardat unes peces històriques", explica a l'ACN.

Les armes, que s'exposaran a partir d'aquest cap de setmana a l'**espai cultural Cal Marquès**, es contextualitzaran amb altres peces sobre la Retirada. Les armes que ara es podran veure han retornat després de ser inutilitzades i amb el certificat que acredita que han passat a ser propietat de l'Ajuntament. Són les peces més destacades d'entre tot el material comissat per la Guàrdia Civil a finals del 2015.

L'alcalde de Camprodon, **Xavier Guitart**, subratlla que, "darrere de cada peça, hi ha una història", com són les armes que es van localitzar en cases de pagès del municipi. Entre la trentena que s'han recuperat hi ha peces històriques com dues pistoles de la guàrdia del president de la II República espanyola, Juan Negrín; una pistola de l'anarquista **Quico Sabaté**, armes dels maquis i de la Retirada.

També destaquen cinc subfusells i fusell de les **Indústries de Guerra de Catalunya**, entre les quals hi ha un subfusell fet amb peces defectuoses de la fàbrica número 15 que hi havia a Olot.

També hi ha armes vinculades a **personalitats locals** de Camprodon. Concretament, d'antics metges com Emilio Moraita, qui va ser cap dels hospitals d'aquesta localitat durant la Guerra Civil, juntament amb un conjunt que inclou pistola, estoig i carregadors d'aquest doctor i un subfusell així com un revòlver d'un altre metge (el doctor Sau) i del primer alcalde franquista a Camprodon.

Les peces van estar a punt de ser destruïdes

"La **primera notificació** que va arribar a l'Ajuntament va ser que tot el material es destruiria, amb data i tot; aquest va ser el primer document que vam rebre", afirma Xavier Guitart, alcalde del municipi, que recorda que les tasques de recuperació van començar a partir de llavors amb l'anterior equip de govern perquè tenien clar que eren d'interès.

El cas es va desencallar el juny del 2019 quan Guitart, que portava només un dia com a alcalde, va assistir a una reunió amb la **Guàrdia Civil** on també hi havia la Generalitat. Recorda que hi havia "tensió" perquè "tothom volia recuperar-les i se les sentia seves". La notificació de la Guàrdia Civil que va rebre el consistori informant-los de la possible destrucció els va permetre poder ser els primers en triar les peces que més els interessava i després, la Generalitat, va retirar-se del procés.

Les armes, exposades al centre cultural Cal Marquès de Camprodon Foto: ACN

Guitart afirma que sent molta satisfacció de com ha acabat tot i creu donaran valor afegit a **l'exposició** sobre la Retirada que es pot visitar a Cal Marquès. Es tracta d'un espai de recuperació de la memòria a partir dels objectes personals de les prop de 100.000 persones que van creuar la frontera durant la Guerra Civil i d'armament de guerra.

Un retorn agredolç d'un procés molt llarg

Per Lluís Bassaganya, que des de fa trenta anys dedica el seu temps lliure a buscar objectes dels antics camins de la Retirada, aquest retorn l'ha viscut amb una barreja de sentiments. "Han retornat, sí, però tampoc sento alegria; no estic content perquè ens han portat molts maldecaps".

El jutge va condemnar-lo a ell i a Alejandro Cuadrado a 1 any i 10 mesos de presó per acumular l'arsenal d'armes i explosius detectats durant els escorcolls que la Guàrdia Civil va fer va al Museu de la Retirada i a dos habitatges el novembre del 2015.

Entre el material comissat, hi havia **115 armes de foc i 90 granades de mà, 37 de morter i quatre bombes d'aviació**. No van haver d'ingressar a presó però el preu ha sigut alt. "Pesen els 22 mesos de presó, els 5 anys sense permís d'armes, els antecedents penals... jo no em considero culpable d'haver guardat unes peces històriques", i afegeix que, "a vistes de la justícia, soc un delinqüent però és molt trist que vulguis preservar la història d'un país i acabis amb una condemna".

Un altre aspecte que li dol és el fet que s'han hagut d'inutilitzar per poder-les recuperar i exposar. S'han fet soldadures per evitar el seu funcionament però, a la vegada, també es tanca la porta a la recerca. Per l'investigador, "tenen la forma exterior però no es pot veure el mecanisme, desmuntar-les i veure com es feien des d'Indústries de Guerra de Catalunya". Una informació, remarca, que també forma part de **la història de Catalunya**.

Les peces estaran exposades **fins a finals de març**.